

Českí vojaci v Mali: Idú bojovať proti teroristom alebo za francúzske nekoloniálne záujmy ?

- CZ24 News | 3. listopadu 2020

ČESKO/MALI: Počas včerajšieho zasadnutia v Českej Snemovni iba 20 poslancov zo 133 prítomných nepodporilo vládny návrh na vyslanie elitného oddielu špeciálnych síl z Prostějova do Mali, ktorých úlohou by nebola len úloha poradcov tamojším vojakom, ale vyrážali by s nimi aj do boja. Pokiaľ ide o rozsah boja proti teroristom, do ktorého majú byť zapojené české špeciálne jednotky, ten sa rozšíri aj do Čadu a Nigérie.

“Prispejeme do operácie, ktorá sa bezprostredne týka našej bezpečnosti,” nechal sa počuť český minister obrany Lubomír Metnar.

Islamskí teroristi sú, bezo sporu, hrozbou pre celý svet. Avšak, v tomto africkom regióne však vykonáva misiu boja proti nim Francúzsko. Pripomeňme, že v auguste roku 2014 začala Francúzsko vojenskú operáciu s názvom Barkhane, a to za účelom boja proti islamistickým skupinám v piatich krajinách regiónu - Mali, Burkina Faso, Mauretánia, Niger a Čad. Barkhane bola pokračovaním operácia Serval, ktorú viedla francúzska armáda v rokoch 2013-2014 v Mali.

Teraz Česká republika ochotne reagovala na francúzsku výzvu o pomoc. Ale stálo to za to? Radikálni islamisti majú svoj vlastný účet voči Francúzom. Nebude teraz takýto účet vystavený aj Čechom? Poslanec Leo Luzar (KSČM) sa vyjadril nasledovne:

“Je ťažké jednoznačne odpovedať na vašu otázku. Spomeňme si na históriu. Región **Mali** v Afrike a okolité štáty sú dlhodobo v celkom veľkých národnostných problémoch. Začalo to nešťastným zničením líbyjskej vlády a nepokoje, ktoré súvisia s rozpadom Islamského štátu, sa presunuli na africký kontinent. V Mali vypukli dlhoročné nepokoje, a aj Bezpečnostná rada OSN sa snaží hľadať riešenia. Samozrejme sa historicky jedná o kolóniu Francúzska, a preto si Francúzsko neustále robí mandát na to, aby v tom Mali a okolitých štátoch fungovalo ako dominantné. To sa mi príliš nepáči, a to som vyjadril aj vo svojom vystúpení v parlamente. Čiže z jednej strany tu máme vojakov s mandátom OSN, ktorí plnia bezpečnostné pozície a úlohy v rámci snahy ochrániť obyvateľstvo. Z druhej strany tu máme francúzsku armádu, ktorá v tejto oblasti pôsobí tiež. A je otázka, a to bola tá otázka, ktorú som položil pánovi ministrovi obrany, aká je spolupráca medzi armádami, ktoré sú pod mandátom OSN, a francúzskymi vojakmi, ktorí sú mimo tohto mandátu a pôsobia v rovnakej oblasti?”

Sú teraz náklady na rozšírenie misie oprávnené?

Situácia v Mali nie je úplne jasná a došlo tam k vojenskému prevratu. Nová vláda sa prihlásila k pokračovaniu mandátu OSN. Na programe rokovania boli aj zmluvy riešiace pobyty českých vojakov v okolitých štátoch, aby sa dostali na rovnakú úroveň ako francúzski vojaci, pretože tí bilaterálnu zmluvu majú. Ale situácia je tam celkom neprehľadná práve tým, že došlo k zmene vlády v Mali a nebola to klasická zmena voľbami, ale prevratom. Je to neprehľadné a dúfajme, že sa situácia upokojí.

A hlasoval ste pre alebo proti vyslaniu až šiestich desiatok českých vojakov na misiu do Mali, Nigeru a Čadu?

Ja som hlasoval proti tejto misii z jedného prostého dôvodu. Naozaj nevnímam, že by pozícia českých vojakov v rámci OSN bola natolko vyjasnená, že by nemohla byť zamieňaná fungovaním v rámci francúzskych jednotiek, ktoré tam pôsobia mimo túto misiu. To ja považujem za trochu problematické, pretože ak je to vojenská misia v rámci Bezpečnostnej rady OSN, potom je to v poriadku, pretože tu je súhlas všetkých štátov BR OSN. Ale francúzski vojaci v tejto oblasti pôsobia tiež ako čisto zástupcovia záujmov Francúzska, toto by sa mi nepáčilo, keby českí vojaci boli zmiešavani dohromady s touto pozíciou Francúzska.

Mali: Úspešný vojenský puč - povstalci zatkli prezidenta, predsedu vlády a ministrov, prezident oznámil demisiu

V auguste lídri vzbúrených vojakov v Mali, že zatkli prezidenta Ibrahima Boubacar Keita a predsedu vlády Bouboua Cissého. Vzbura sa odohrala na vojenskej základni v blízkosti tamojšieho hlavného mesta, Bamako. Povstalci zatkli rad ministrov a vysoko postavených dôstojníkov.

“Môžeme vám povedať, že prezident a predseda vlády sú pod našou kontrolou. Zatkli sme ich v prezidentovej rezidencii. Prezident a predseda vlády sa teraz nachádzajú v obrnenom vozidle, ktoré ich vieze do Kati,“ povedal agentúre hovorca povstalcov.

Práve v oblasti Kati sa nachádza vojenská základňa, kde vzbura začala. Už skôr tamojšia vláda vydala vyhlásenie rebelom, v ktorých požadovala upokojenie situácie a dialóg. Výzvu podpísal predseda vlády. Podľa správ miestnych médií povstanie vedú plukovníci Dyau a Kamara, rovnako ako generál Shayk Fantamady Dembele.

Mali sa nachádza v ostrej politickej kríze. Opozícia požaduje demisiu prezidenta a odmieta akékoľvek kompromisné riešenie. Počas protestov zomrelo najmenej 14 ľudí. Vojská oboch politických lídrov zatkli v utorok v Bamaku po tom, ako začali vzburu a zmocnili sa základne v Kati. V Mali od začiatku júna prebiehajú protesty, účastníci ktorých žiadajú prezidentovo odstúpenie.

V súvislosti so situáciou v Mali sa uskutočnilo mimoriadne zasadnutie Bezpečnostnej rady OSN (BR OSN). Pokus o prevrat v tejto Africkej krajine v utorok odsúdil i vysoký predstaviteľ EÚ pre zahraničné veci a bezpečnostnú politiku Josep Borrell.

„Európska únia odsudzuje pokus o štátny prevrat, ktorý prebieha v Mali po tom, ako sa vojaci vzbúрили a zatkli politických lídrov krízou zmietanej krajiny,“ uviedol Borrell vo vyhlásení.

Keita bol v roku 2018 znovuzvolený na druhé funkčné obdobie. Obyvatelia krajiny sú však podľa BBC nahnevaní v súvislosti s korupciou, zlým riadením hospodárstva a zhoršujúcou sa bezpečnostnou situáciou súvisiacou s džihádistickým násilím.

Nízkorozpočtový armádny výcvik "strelby z RPG v Mali

Organizácia Spojených národov odsúdila zatknutie politických lídrov Mali. Generálny tajomník OSN António Guterres a Komisia Africkej únie (AÚ) žiadali „okamžité prepustenie“ prezidenta. V súvislosti so situáciou v Mali sa v stredu uskutoční mimoriadne zasadnutie Bezpečnostnej rady OSN (BR OSN). Podporovatelia opozície podľa AFP Keitu obviňujú zo zavražďovania a kupovania hlasov počas parlamentných volieb v apríli 2020, v ktorých jeho vláda získala väčšinu.

Prezident Ibrahim Boubacar Keita oznámil v televízii svoju rezignáciu a rozpustenie parlamentu a vlády - Video:

Český senát v auguste schválil vládny návrh na vyslanie až šiestich desiatok českých vojakov na misiu do Mali, Nigeru a Čadu. Českí vojaci sa tam majú zapojiť do boja proti terorizmu. Česká armáda už v Mali vojakov má, podieľajú sa na výcviku a na ochrane výcvikovej misie Európskej únie. V polovici roka sa ujala jej velenia.

foto: EUTM Mali Press

Česká armáda chce do misie v Mali vyslať elitnú jednotku špeciálnych síl z Prostějova. Ich úlohou by bolo radiť malijským vojakom, vyrážali by s nimi ale aj do boja. Spoločné operácie by sa mali konať predovšetkým v Mali, teroristické skupiny by mohli ale vojaci prenasledovať až 50 kilometrov na územie Nigeru. V Čade by sídlilo veliteľstvo operácie, kam by česká armáda vyslala niekoľko vojakov.

foto: EUTM Mali Press

O zapojenie českých vojakov do misie požiadalo Francúzsko, ktoré sa v boji proti islamským teroristom v Mali dlhodobo angažuje. Francúzska armáda chce svoje sily čiastočne presunúť do iných oblastí Mali. Vznik spoločnej jednotky pod názvom Takuba účastnícke štáty oficiálne oznámili na konci marca. Úkolové zoskupenie bude súčasťou operácie Barkhane. Okrem Francúzska a Českej republiky sa do neho zapojí Veľká Británia, Švédsko, Nórsko, Portugalsko alebo Dánsko.

Česká armáda bude naďalej strážiť Pobaltie, Sinaj, Afganistan, Irak a ďalšie lokality v rokoch 2021 a 2022

Náklady na novú misiu ministerstvo obrany odhaduje minimálne na 598 miliónov korún. Podľa skorších informácií by mali českí vojaci pôsobiť v spolupráci s francúzskymi vojakmi v oblasti Lipták.

“Vládny návrh vychádza zo zahraničnopolitických a bezpečnostných priorít Českej republiky. Medzi ne patrí boj proti terorizmu, podiel na riešení kríz a znižovanie nelegálnej migrácie, “povedal senátorom minister zahraničných vecí Tomáš Petříček (ČSSD). Dodal, že účasť v misii potvrdí odhodlanie českej strany bojovať proti terorizmu, a to nielen v Afrike.

Zdroj: <https://www.armadnymagazin.sk>